

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 24 września 2015 r Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. z urzędu ponownie ustalił wartość kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999 r dla E. B. (1), jako podstawę wymiaru przyjęto kwotę 1398,16 zł, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wynosi 114,52 % (wyliczony za lata 1989 – 1998), z uwzględnieniem 229 miesięcy okresów składkowych, 48 miesięcy okresów nieskładkowych, współczynnika proporcjonalnego wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego – 84,66%, 24 % kwoty bazowej – 293,01 zł, średniego dalszego trwania życia – 209 miesięcy. Kapitał początkowy wyniósł 132.524,81 zł.

/decyzja – k. 49/50 /

W dniu 16 października 2015 roku E. B. (1) wniosła odwołanie od decyzji z dnia 24 września 2015 r, domagając się uchylenia decyzji i umorzenia postępowania, a w konsekwencji pozostawienie ustalenia kapitału początkowego na podstawie prawomocnej decyzji z dnia 10 kwietnia 2012 r oraz zasądzenie od organu na rzecz E. B. (1) kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu podniosła, że wystąpiła z wnioskiem o emeryturę, nie występowała o wydanie decyzji w zakresie ustalenia wysokości kapitału początkowego, a organ rentowy wydał decyzję w sytuacji, gdy nie zachodzą przesłanki z art. 114 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, bowiem w sprawie nie ma nowych dowodów.

/odwołanie – k. 2- 4/.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. w odpowiedzi na odwołanie wniósł o oddalenie odwołania od tej decyzji, wywodząc jak w zaskarżonej decyzji, podnosząc, że decyzją z dnia 10 kwietnia 2012 r ustalono wnioskodawczyni kapitał początkowy, dublując wynagrodzenie ze Szkoły Policealnej (...) Służb (...) w Ł. za lata 1995 – 1998 (zarówno na podstawie zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 27 lutego 2002 r i dodatkowo w oparciu o wynagrodzenie podane w zaświadczeniu o zatrudnieniu z dnia 3 października 2011 r wystawione przez Urząd Marszałkowski w Ł.), w konsekwencji nieprawidłowo został ustalony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru z 10 kolejnych lat - 1989 – 1998, który wyniósł 126,10 %, nieprawidłowo również została ustalona wysokość kapitału początkowego, który wyniósł na dzień 1.01.1999 r 140.684,17 zł. Następnie w dniu 10 sierpnia 2015 r wpłynął wniosek o prawo do emerytury. Z uwagi na rozbieżności występujące w wynagrodzeniach E. B. z tytułu zatrudnienia w Szkole Policealnej (...) Służb (...) w Ł. organ rentowy wystąpił do Urzędu Marszałkowskiego o przesłanie kart wynagrodzeń. Z urzędu przeliczono na podstawie kart wynagrodzeń i zweryfikowano wynagrodzenie uzyskane w spornym zakładzie i przyjęto prawidłowe wykazane za lata 1995 – 1998 w zaświadczeniu o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 27 lutego 2002 r. Wobec powyższego zaskarżoną decyzją do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych – 89 – 98, w tym za lata 95 – 98 wynagrodzenia przedstawione w zaświadczeniu z dnia 27 marca 2002 r przez Akademię Medyczną w Ł. jak i w zaświadczeniu z dnia 27 lutego 2002 r wystawionym przez Szkołę Policealną (...) Służb (...) w Ł.

/ odpowiedź na odwołanie – k. 6 / .

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

E. B. (1) była pracownikiem Akademii Medycznej w Ł. a następnie (...) w okresie od dnia 1 listopada 1983 – 30 września 2015 r.

/okoliczność bezsporna/

Wnioskodawczyni była zatrudniona w Szkole Policealnej (...) Służb (...) w Ł. w okresie od 1 września 1995 r do 30 czerwca 1996 r oraz od 1 września 1996 r do 31 sierpnia 2001 r.

/okoliczność bezsporna/

W dniu **27 lutego 2002 r** zostało wystawione zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu przez Szkołę Policealną (...) Służb (...) w Ł., z którego wynikała wypłata na rzecz wnioskodawczynie za:

- 1995 – 806 zł
- 1996 – 2882,50 zł
- 1997 – 4161,20 zł
- 1998 – 7232,80 zł.

Jako łączną kwotę wynagrodzenia wykazano kwotę 15.082,50 zł.

/zaświadczenie – k. 8 akt kapitałowych ZUS/

W dniu 27 marca 2002 r zostało wystawione zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu przez Akademię Medyczną w Ł., z którego wynikała wypłata wynagrodzeń:

- 1989 – 2.020.440 zł
- 1990- 12.798.975 zł
- 1991 – 22.815.000 zł
- 1992 – 32.945.500 zł
- 1993 – 41.222.300 zł
- 1994 – 54.758.800 zł
- 1995 – 7.807,07 zł
- 1996 – 11.947,62 zł
- 1997 – 15.227,57 zł
- 1998 - 21.283,95 zł.

/zaświadczenie – k. 7 akt kapitałowych ZUS /

Decyzją z dnia 23 maja 2002 r Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. , ustalił wartość kapitału początkowego wnioskodawczynie na dzień 1 stycznia 1999 roku. Kapitał początkowy obliczono na kwotę 132.347,16 zł., z uwzględnieniem wskaźnika wysokości podstawy wymiaru w wysokości 114,52 %.Podstawa wymiaru kapitału początkowego została obliczona na kwotę 1398,16 złotych. Do ustalenia wysokości kapitału początkowego uwzględniono 229 miesięcy okresów składkowych i 48 miesięcy okresów nieskładkowych. Współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyniósł dla wnioskodawczynie 84,37% i posłużył on do obliczenia części 24% kwoty bazowej, która wyniosła 293,01 złotych. Kapitał początkowy ustalono mnożąc 24% kwoty bazowej, czyli 293,01 złotych przez współczynnik 84,37% oraz pomnożenie 1,3% podstawy wymiaru kapitału w wysokości 1398,16 złotych za każdy rok okresów składkowych i pomnożenie 0,7% podstawy wymiaru za każdy rok okresów nieskładkowych, a następnie dodanie obliczonych w ten sposób poszczególnych kwot, co dało wynik w wysokości 633,24 złotych. Tak obliczoną wartość pomnożono przez liczbę miesięcy średniego dalszego trwania życia, co pozwoliło na ustalenie wartości kapitału początkowego w kwocie 132.347,16 złotych.

/ decyzja – k. 19/20 akt kapitałowych ZUS/

Do obliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego przyjęto wynagrodzenia za lata 1989 – 1998 w wysokości:

- 1989 – 2.020.440 zł

- 1990- 12.798.975 zł

- 1991 – 22.815.000 zł

- 1992 – 32.945.500 zł

-1993 – 41.222.300 zł

- 1994 – 54.758.800 zł

- 1995 – 8613,07 zł

- 1996 – 14.830,12 zł

- 1997 – 19.388,77 zł

-1998 – 28.516,75 zł

/ obliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiar u kapitału początkowego – k. 23/24 akt kapitałowych ZUS/ .

W dniu 13 października 2011 r wnioskodawczyni wystąpiła z wnioskiem o przeliczenia kapitału początkowego. Do wniosku załączyła zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu , wystawione przez Urząd Marszałkowski w Ł. w dniu **3 października 2011 r** za okres zatrudnienia w Szkole Policealnej (...) Służb (...) w Ł. z którego wynikała wypłata za:

- 1995 – 1039,20 zł /wg. RP 7 z 2002 r – 806 zł/

- 1996 – 2765 zł /wg RP 7 z 2002 r - 2882,50 zł/

-1997 – 3872,70 zł /wg RP 7 z 2002 r 4161,20 zł/

-1998 – 6935,20 zł/ wg RP 7 z 2002 r 7232,80 zł.

Łącznie: 14.612,10 zł

/wniosek , zaświadczenie – 27/28, 29/30 akt kapitałowych ZUS/

Decyzją z dnia **10 kwietnia 2012** Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., ustalił wartość kapitału początkowego wnioskodawcy na dzień 1 stycznia 1999 roku. Kapitał początkowy obliczono na kwotę 140.684,17 zł. Podstawa wymiaru kapitału początkowego została obliczona na kwotę 1593,54 złotych. Do ustalenia wysokości kapitału początkowego uwzględniono 229 miesięcy okresów składkowych i 48 miesięcy okresów nieskładkowych. Współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyniósł dla wnioskodawczyni 84,66% i posłużył on do obliczenia części 24% kwoty bazowej, która wyniosła 293,01 złotych. Kapitał początkowy ustalono mnożąc 24% kwoty bazowej, czyli 293,01 złotych przez współczynnik 84,66% oraz pomnożenie 1,3% podstawy wymiaru kapitału w wysokości 1539,54 złotych za każdy rok okresów składkowych i pomnożenie 0,7% podstawy wymiaru za każdy rok okresów nieskładkowych, a następnie dodanie obliczonych w ten sposób poszczególnych kwot, co dało wynik w wysokości 673,13 złotych. Tak obliczoną wartość pomnożono przez liczbę miesięcy średniego dalszego trwania życia (209 miesięcy), co pozwoliło na ustalenie wartości kapitału początkowego w kwocie 140.684,17 złotych.

(decyzja – k. 37/38 akt kapitałowych ZUS)

Do obliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego przyjęto wynagrodzenia za lata 1989 – 1998 w wysokości:

- 1989 – 2.020.440 zł

- 1990- 12.798.975 zł

- 1991 – 22.815.000 zł

- 1992 – 32.945.500 zł

-1993 – 41.222.300 zł

- 1994 – 54.758.800 zł

- 1995 – 9652,27 zł (7807,07 zł – wynagrodzenie z AM + 806 zł – wynagrodzenie z (...) wg. rp 7 z 27.02.2002 r + 1039,20 zł wynagrodzenie z (...) wg. rp 7 z dnia 3.10.2011 r)

- 1996 – 17.595,12zł (11.947,62 zł – wynagrodzenie z AM + 2882,50 zł – wynagrodzenie z (...) wg. rp 7 z 27.02.2002 r + 2765 zł wynagrodzenie z (...) wg. rp 7 z dnia 3.10.2011 r)

- 1997 – 23.261,47 zł (15.227,57 zł – wynagrodzenie z AM +4161,20 zł – wynagrodzenie z (...) wg. rp 7 z 27.02.2002 r + 3872,70 zł wynagrodzenie z (...) wg. rp 7 z dnia 3.10.2011 r)

-1998 – 35.451,95zł (21.283,95 zł – wynagrodzenie z AM + 7232,80 zł – wynagrodzenie z (...) wg. rp 7 z 27.02.2002 r + 6935,20 zł wynagrodzenie z (...) wg. rp 7 z dnia 3.10.2011 r).

/obliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru – k. 41/42 akt kapitałowych/

W dniu 10 sierpnia 2015 r E. B. złożyła wniosek o emeryturę.

/wniosek – k. nienum . akt ZUS/

Pismem z dnia 19 sierpnia 2015 r organ rentowy wystąpił do Urzędu Marszałkowskiego o wyjaśnienie rozbieżności w wykazanych zarobkach za okres zatrudnienia w Szkole Policealnej (...) Służb (...) wg. dwóch zaświadczeń – z dnia 27 lutego 2002 r i 3 października 2011 r.

/pismo – k. ni e num . akt ZUS/

W odpowiedzi na powyższe zostały z pismem z dnia 21 września 2015 r nadesłane przez Urząd Marszałkowski kserokopie list płac.

/pismo wraz z listami płac – k. nienum . akt ZUS/

Decyzją z dnia 24 września 2015 r Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., ustalił, z urzędu ponownie wartość kapitału początkowego wnioskodawczyni na dzień 1 stycznia 1999 roku. Kapitał początkowy obliczono na kwotę **132.524,81 zł**. Podstawa wymiaru kapitału początkowego została obliczona na kwotę 1398,16 zł. Do ustalenia wysokości kapitału początkowego uwzględniono 229 miesięcy okresów składkowych i 48 miesięcy okresów nieskładkowych. Współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyniósł dla wnioskodawcy 84,66 % i posłużył on do obliczenia części 24% kwoty bazowej, która wyniosła 293,01 złotych. Kapitał początkowy ustalono mnożąc 24% kwoty bazowej, czyli 293,01 złotych przez współczynnik 84,66% oraz pomnożenie 1,3% podstawy wymiaru kapitału w wysokości 1398,16 złotych za każdy rok okresów składkowych i pomnożenie 0,7% podstawy wymiaru w wysokości 1398,16 złotych za każdy

rok okresów nieskładkowych, a następnie dodanie obliczonych w ten sposób poszczególnych kwot, co dało wynik w wysokości 634,09 złotych. Tak obliczoną wartość pomnożono przez liczbę miesięcy średniego dalszego trwania życia, co pozwoliło na ustalenie wartości kapitału początkowego w kwocie 132.524,81 złotych.

/ decyzja – k. 49/50 akt kapitałowych ZUS/

Do obliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego przyjęto wynagrodzenia za lata 1989 – 1998 w wysokości:

- 1989 – 2.020.440 zł

- 1990- 12.798.975 zł

- 1991 – 22.815.000 zł

- 1992 – 32.945.500 zł

-1993 – 41.222.300 zł

- 1994 – 54.758.800 zł

- 1995 – 8613,07 zł (7807,07 zł – wynagrodzenie z AM + 806 zł – wynagrodzenie z (...) wg. rp 7 z 27.02.2002 r)

- 1996 – 14.830,12zł (11.947,62 zł – wynagrodzenie z AM + 2882,50 zł – wynagrodzenie z (...) wg. rp 7 z 27.02.2002 r)

- 1997 – 19.388,77 zł (15.227,57 zł – wynagrodzenie z AM +4161,20 zł – wynagrodzenie z (...) wg. rp 7 z 27.02.2002 r)

-1998 – 28.516,75zł (21.283,95 zł – wynagrodzenie z AM + 7232,80 zł – wynagrodzenie z (...) wg. rp 7 z 27.02.2002 r)

/obliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru – k. 53/54 akt kapitałowych/

Kwota kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999 r, przy uwzględnieniu podstawy wymiaru składek za okres od 1989 – 1998, wyliczonych w oparciu o karty wynagrodzeń wynosi 132.524,81 zł, przy uwzględnieniu wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego – 114,52% i podstawy wymiaru w kwocie 1398,16 zł.

Wynagrodzenie wg. list płac w Szkole Policealnej (...) Służb (...) w Ł. wyniosło:

- w 1995 r – 806 zł

- w 1996 r – 2882,50 zł

- w 1997 r – 4161,20 zł

- w 1998 r – 7232,80 zł.

/pisemna opinia biegłego – k. 59 -62, 94/

Sąd Okręgowy dokonał następującej oceny dowodów i zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie.

W przedmiotowej sprawie kwestią sporną była możliwość wydania przez organ rentowy z urzędu kolejnej decyzji w przedmiocie ustalenia kapitału początkowego oraz przyczyn rozbieżności pomiędzy sporną decyzją, a decyzją w przedmiocie ustalenia kapitału początkowego z dnia 10 kwietnia 2012 r.

Wnioskodawczyni podnosiła, że organ rentowy wydał decyzję kapitałową, bez jej wniosku, orzekając na niekorzyść w stosunku do uprzedniej decyzji kapitałowej, w sytuacji braku nowych dowodów. Podnosiła także, że poprzednia prawomocna decyzja nie została uchylona.

Zgodnie z art. 173 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 poz. 887) dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy.

Kapitał początkowy stanowi równowartość kwoty obliczonej według zasad określonych w art. 174 pomnożonej przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone zgodnie z art. 26 ust. 3 dla osób w wieku 62 lat.

Wartość kapitału początkowego ustala się na dzień wejścia w życie ustawy.

Pierwszej waloryzacji kapitału początkowego dokonuje się od dnia 1 czerwca 2000 r. przez pomnożenie tego kapitału wskaźnikiem wzrostu przeciętnego wynagrodzenia z 1999 r., pomniejszonego o naliczone i potrącone od ubezpieczonego składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe, w stosunku do przeciętnego wynagrodzenia za 1998 r.

Drugiej waloryzacji przeprowadzanej od dnia 1 czerwca 2001 r. dokonuje się na zasadach określonych w art. 25 ust. 3-5, 9 i 10 oraz w art. 25a.

Trzeciej waloryzacji przeprowadzanej od dnia 1 czerwca 2002 r. oraz kolejnych dokonuje się na zasadach określonych w art. 25 ust. 3-8 i 10 oraz w art. 25a. Kapitał początkowy ewidencjonowany jest na koncie ubezpieczonego.

W wyniku przeprowadzonej waloryzacji kapitał początkowy nie może ulec obniżeniu.

Zgodnie art. 174 kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12.

Przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6;
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5;
- 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-3 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

Przy ustalaniu kapitału początkowego do okresów, o których mowa w art. 7 pkt 5 stosuje się art. 53 ust. 1 pkt 2.

Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu przed dniem 1 stycznia 1999 r.

Do obliczenia kapitału początkowego przyjmuje się kwotę bazową wynoszącą 100% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w II kwartale kalendarzowym 1998 r.

Przy obliczaniu kapitału początkowego część kwoty bazowej wynoszącej 24% tej kwoty mnoży się przez współczynnik proporcjonalny do wieku ubezpieczonego oraz okresu składkowego i nieskładkowego osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 r.

Staż ubezpieczonego, o którym mowa w ust. 8, określa się w pełnych latach, z tym że jeżeli ubezpieczony ma więcej niż 6 miesięcy tego stażu ponad pełne lata, staż ten zaokrągla się w górę.

Staż ubezpieczeniowy i wymagany staż, o których mowa w ust. 8, określa się w dniach, jeżeli jest to dla ubezpieczonego korzystniejsze.

Zgodnie z art. 175 ustawy ubezpieczeni oraz płatnicy składek zobowiązani są do przekazywania Zakładowi, w terminie i trybie ustalonym przez organ rentowy, dokumentacji umożliwiającej ustalenie kapitału początkowego nie później niż do dnia 31 grudnia 2006 r. Przepisy art. 115 ust. 1-3, art. 116 ust. 5, art. 117, 121, 122 ust. 1, art. 123 9 , 124 i 125 stosuje się odpowiednio.

Płatnicy składek są zobowiązani do skompletowania dokumentacji umożliwiającej ustalenie kapitału początkowego dla ubezpieczonych, za których przekazują do Zakładu imienne raporty miesięczne, a następnie przekazania tej dokumentacji na żądanie organu rentowego i w terminie wyznaczonym przez ten organ.

Dla osób, które nie pozostają w ubezpieczeniu, kapitał początkowy ustala się na ich udokumentowany wniosek.

Ustalenie kapitału początkowego następuje w formie decyzji organu rentowego. Organ rentowy wydaje decyzję w sprawie kapitału początkowego w terminie do dnia 31 grudnia 2006 r. Od decyzji organu rentowego przysługują osobie zainteresowanej środki odwoławcze określone w odrębnych przepisach.

Ponowne ustalenie wysokości kapitału początkowego następuje w okolicznościach określonych w art. 114.

Zgodnie z art. 114 prawo do świadczeń lub ich wysokość ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji w sprawie świadczeń zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość.

Jeżeli prawo do świadczeń lub ich wysokość ustalono orzeczeniem organu odwoławczego, organ rentowy na podstawie dowodów lub okoliczności, o których mowa w ust. 1:

- 1) wydaje we własnym zakresie decyzję przyznającą prawo do świadczeń lub podwyższającą ich wysokość;
- 2) występuje do organu odwoławczego z wnioskiem o wznowienie postępowania przed tym organem, gdy z przedłożonych dowodów lub ujawnionych okoliczności wynika, że prawo do świadczeń nie istnieje lub że świadczenia przysługują w niższej wysokości; z wnioskiem tym organ rentowy może wystąpić w każdym czasie;
- 3) wstrzymuje wypłatę świadczeń w całości lub części, jeżeli emeryt lub rencista korzystał ze świadczeń na podstawie nieprawdziwych dokumentów lub zeznań albo w innych wypadkach złej woli.

W efekcie wznowienia postępowania w trybie art. 114 zapada jedna decyzja merytoryczna, która nie musi uchylać poprzedniej d ecyzji – wystarczy, że zawiera nowe rozstrzygnięcie co do istoty ./tak SA w Łodzi w wyroku z dnia 25 września 2013 r . III AUa 1750/12/.

Zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 5 marca 2015 r o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z FUS /Dz. U. 2015 poz. 552/ w sprawach , w których organ rentowy ustalił kapitał początkowy z uwzględnieniem przepisów art. 174 ustawy, o której mowa w art. 1(ustawa z dnia 17 grudnia 1998 o emeryturach i rentach z FUS, w brzmieniu obowiązującym przed wejściem w życie niniejszej ustawy, kapitał początkowy ustala się ponownie na wniosek osoby uprawnionej, a jeżeli osoba uprawniona nie wystąpi z takim wnioskiem – przy obliczaniu emerytury na zasadach określonych w art. 26 ustawy wymienionej w art. 1 niniejszej ustawy, jeżeli jest to korzystniejsze dla emeryta.

Zgodnie z art. 15. Ustawy podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę lub rentę, z uwzględnieniem ust. 6 i art. 176.

Jeżeli nie można ustalić podstawy wymiaru składek w okresie pozostawania w stosunku pracy wskazanym do ustalenia podstawy wymiaru emerytury i renty, za podstawę wymiaru składek przyjmuje się kwotę obowiązującego w tym

okresie minimalnego wynagrodzenia pracowników, proporcjonalnie do okresu podlegania ubezpieczeniu i wymiaru czasu pracy.

W celu ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty:

- 1) oblicza się sumę kwot podstaw wymiaru składek i kwot, o których mowa w ust. 3, w okresie każdego roku z wybranych przez zainteresowanego lat kalendarzowych;
- 2) oblicza się stosunek każdej z tych sum kwot do rocznej kwoty przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonej za dany rok kalendarzowy, wyrażając go w procentach, z zaokrągleniem do setnych części procentu;
- 3) oblicza się średnią arytmetyczną tych procentów, która, z zastrzeżeniem ust. 5, stanowi wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury lub renty, oraz
- 4) mnoży się przez ten wskaźnik kwotę bazową, o której mowa w art. 19.

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru nie może być wyższy niż 250%.

Na wniosek ubezpieczonego podstawę wymiaru emerytury lub renty może stanowić ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu.

Zgodnie z art. 16 przy ustalaniu kolejnych 10 lat kalendarzowych, o których mowa w art. 15 ust. 1 i 2, przyjmuje się lata kalendarzowe następujące bezpośrednio po sobie, chociażby ubezpieczony w niektórych z tych lat przez okres roku lub w okresie krótszym niż rok nie pozostawał w ubezpieczeniu.

Zgodnie z art. 117 ustawy okresy składkowe, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2-9 i ust. 2 pkt 1 lit. b-d, pkt 2 lit. d i pkt 4-17, okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7, oraz okresy, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1, mogą być uwzględnione, jeżeli zostały udowodnione dokumentami (zaświadczeniami) lub wpisami w legitymacji ubezpieczeniowej bądź uznane orzeczeniem sądu, z uwzględnieniem ust. 3 i 4.

Przypadające po dniu wejścia w życie ustawy okresy składkowe, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1, okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1, oraz dane o podstawie wymiaru składek i wysokości wpłaconych składek podlegają uwzględnieniu na podstawie informacji zarejestrowanych na koncie ubezpieczonego.

Do ustalania podstawy wymiaru świadczeń przyjmuje się zarobki objęte obowiązkiem opłacania składek na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenie emerytalne i rentowe. Oznacza to zatem, że przyjmuje się te składniki wynagrodzenia, które w rozumieniu przepisów o podstawie wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne, obowiązujących w danym okresie, podlegały składce na to ubezpieczenie.

Z ustaleń wynika, że przy obliczeniu wskaźnika podstawy wymiaru kapitału początkowego przyjęto wynagrodzenia z Akademii Medycznej w Ł. oraz Szkoły Policealnej Służb (...) w Ł.. Przy czym w przypadku tego drugiego pracodawcy zostały wystawione dwa zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu:

W dniu **27 lutego 2002 r** zostało wystawione zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu przez Szkołę Policealną (...) Służb (...) w Ł., z którego wynikała wypłata na rzecz wnioskodawczyni za:

- 1995 – 806 zł

- 1996 – 2882,50 zł

-1997 – 4161,20 zł

-1998 – 7232,80 zł.

Jako łączną kwotę wynagrodzenia wykazano kwotę 15.082,50 zł.

Natomiast w dniu 3 października 2011 r zostało wystawione zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu przez Urząd Marszałkowski w Ł. za okres zatrudnienia w Szkole Policealnej (...) Służb (...) w Ł. z którego wynikała wypłata za:

- 1995 – 1039,20 zł

- 1996 – 2765 zł

-1997 – 3872,70 zł

-1998 – 6935,20 zł

Łącznie: 14.612,10 zł.

Zatem zaświadczenia te różniły się.

Poza tym zostało wystawione zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu dotyczące zatrudnienia w Akademii Medycznej, które nie ulegało zmianie.

Organ rentowy, dokonując przeliczenia kapitału początkowego, na wniosek ubezpieczonej, wydając decyzję z dnia 10 kwietnia 2012 r , na którą aktualnie powołuje się wnioskodawczyni, dokonując obliczenia wskaźnika podstawy wymiaru kapitału w sposób nieprawidłowy zdublował wynagrodzenie z (...) w Ł. – oprócz wynagrodzenia uzyskanego z Akademii Medycznej w Ł. zsumował wynagrodzenie z (...) z obu zaświadczeń, co spowodowało, że wartość kapitału była wyższa.

Należy podkreślić, że wówczas organ rentowy nie dysponował kartami wynagrodzeń.

Natomiast sporna decyzja została wydana w oparciu o obliczenie wskaźnika podstawy wymiaru – na podstawie uzyskanych we wrześniu 2015 r kart wynagrodzeń z okresu zatrudnienia w (...), które były zgodne z zaświadczeniem o zatrudnieniu i wynagrodzeniu **z dnia 27 lutego 2002 r.**

Prawidłowość wyliczenia kapitału początkowego ze spornej decyzji – na podstawie dokumentów źródłowych – kart wynagrodzeń – została potwierdzona w drodze opinii biegłego, która, pod względem rachunkowym nie była kwestionowana przez strony, nadto była rzetelna, fachowa i odpowiadała określonej tezie dowodowej. Bowiern biegły miał wypowiedzieć się na okoliczność ustalenia wysokości kapitału początkowego na podstawie dokumentów źródłowych, a nie przyczyn rozbieżności pomiędzy wyliczeniami organu rentowego, co ostatecznie należało do sądu.

Stąd zatem wynika różnica pomiędzy wydanymi decyzjami kapitałowymi.

Jak wskazano wyżej, na skutek zmiany obowiązujących przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS, w związku z wnioskiem o emeryturę, który został złożony w dniu 10 sierpnia 2015 r organ rentowy mógł z urzędu wydać decyzję o ponownym ustaleniu kapitału początkowego, która stanowi jeden z elementów świadczenia emerytalnego. Natomiast z cytowanego orzecznictwa wynika również, że w takim przypadku nie ma konieczności uchylecia poprzedniej decyzji, a obowiązuje ta, która ostatnio rozstrzygnęła merytorycznie w przedmiocie świadczenia.

Nadto, jak wskazano już powyżej, stosownie do treści art. 175 ust. 4 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, ponowne ustalenie wysokości kapitału początkowego następuje w okolicznościach określonych w art. 114 .

Aby skorzystać z tej instytucji w sprawie świadczeń muszą zostać przedłożone nowe dowody lub muszą zostać ujawnione okoliczności, które istniały przed wydaniem tej decyzji, a które mają wpływ na prawo do świadczeń lub na

ich wysokość. Twierdzenie to znajduje potwierdzenie w wyroku Sądu Najwyższego z 27 października 2009 r. (II UK 59/09, LexPolonica nr 2339930), zgodnie z którym zasadą rządzącą stosunkami prawnymi ubezpieczenia społecznego jest to, że zmiana okoliczności lub ujawnienie nowych dowodów zawsze otwiera drogę do ponownego rozpoznania sprawy. W takiej sytuacji organ ubezpieczeń społecznych ponownie rozpatruje uprawnienia, niezależnie do tego, czy ujawnione okoliczności lub przedstawione dowody prowadzą do odmowy, czy do przyznania prawa lub odpowiednio ustalenia albo uchylecia zobowiązania. W każdym wypadku organ wydaje nową decyzję, tak jakby jeszcze ostatecznie w tym zakresie nie rozstrzygał. Identycznie - tak jakby prawo lub zobowiązanie nie zostało stwierdzone prawomocnym wyrokiem sądowym oddalającym odwołanie od decyzji odmawiającej prawa lub stwierdzającej zobowiązanie.

W orzecznictwie dominuje pogląd, że decyzja rentowa nie ma przymiotu powagi rzeczy osądzonej (zob. wyroki SN: z dnia 16 września 2009 r., I UK 121/09, LEX nr 537030; z dnia z dnia 12 stycznia 2001 r., II UKN 182/00, OSNAPiUS 2002, nr 17, poz. 419 i z dnia 30 listopada 2000 r., II UKN 79/00, OSNAPiUS 2002, nr 13, poz. 317 oraz postanowienie SN z dnia 24 marca 2003 r., II UK 393/02, OSNPUSiSP 2004, nr 9, poz. 163), co oznacza, że organ rentowy może podważyć swoją błędną decyzję przyznającą świadczenie "nabyte", pomimo niespełnienia ustawowych warunków powstania uprawnień do emerytury lub renty, a zainteresowany ponownie wystąpić z wnioskiem o to samo świadczenie, którego poprzednio mu odmówiono, jeżeli powołano się na nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem decyzji mające wpływ na ustalenie uprawnień ubezpieczeniowych. W zasadzie więc nie wchodzi tu w grę stwierdzenie nieważności decyzji rentowej wydanej w sprawie już dawniej ostatecznie rozstrzygniętej inną decyzją (art. 156 § 1 pkt 3 k.p.a.). W wyniku zastosowania instytucji ponownego ustalania prawa do emerytur/rent następuje nadzwyczajna kontynuacja postępowania w tej samej sprawie (zob. wyrok SN z dnia 15 listopada 2000 r., II UKN 41/00, Prok. i Pr. 2001, nr 6, poz. 39 i postanowienie SN z dnia 20 września 2011 r., I BU 4/11, LEX nr 1101321), w którym organ rentowy ma możliwość zniwelowania własnego uchybienia powstałego przy ustalaniu prawa do świadczenia, natomiast zainteresowany uprawniony jest do ubiegania się o świadczenie, którego mu nie przyznano, jeżeli wcześniej nie powołał się na okoliczności uzasadniające powstanie takich uprawnień. W rezultacie uchylane są zarówno korzystne, jak i niekorzystne rozstrzygnięcia dla zainteresowanego, a działania w tym obszarze zmierzają do tego, aby w obrocie prawnym nie pozostawała decyzja, na podstawie której wypłacane jest świadczenie, choć nie istnieje do niego prawo (art. 134 ust. 1 pkt 4).

Przesłankami ponownej oceny uprawnień ubezpieczeniowych są "nowe dowody" i "ujawnione okoliczności" istniejące przed podjęciem decyzji organu rentowego i mające wpływ na ustalenie prawa do emerytur i rent. Odnosząc się do pierwszej podstawy ponownego ustalania prawa do świadczeń lub ich wysokości, należy stwierdzić, że o ile organ rentowy nie posiada uprawnień do dokonywania niekorzystnej zmiany pierwotnej (ustalającej prawo do świadczenia lub jego wysokość) decyzji w oparciu o odmienną (powtórna) ocenę dowodów zebranych w poprzednim postępowaniu (zob. uchwałę 7 sędziów SN z dnia 5 czerwca 2003 r., III UZP 5/03, OSNPUSiSP 2003, nr 18, poz. 442 z aprobowaną glosą 2 K. Ś. oraz wyroki SA: w K. z dnia 30 maja 2001 r., III AUa 2508/00, PP 2002, nr 10 i w R. z dnia 27 czerwca 2013 r., III AUa 322/13, LEX nr 1331107), o tyle wzruszenie takiego rozstrzygnięcia może być przeprowadzone w sytuacji przedstawienia nowych dowodów podważających wiarygodność uprzednio zgromadzonego materiału dowodowego, w tym dowodów uzyskanych już po wydaniu decyzji ZUS, pod warunkiem jednak, że wynikają z nich fakty powstałe przed tym momentem.

Przy czym wykorzystanie trybu ponownego ustalania prawa do emerytur i rent w celu pozbawienia świadczenia ustalonego niezasadnie wyłącznie z powodu błędu organu rentowego jest nadmierne uciążliwe dla osoby nabywającej świadczenie w dobrej wierze (np. w związku z utratą jedyne go źródła utrzymania) i nieproporcjonalne z punktu widzenia ochrony interesu publicznego wyrażającego się m.in. w oszczędnym gospodarowaniu środkami publicznymi. Wydanie przez organ rentowy przy zastosowaniu instytucji ponownego ustalania prawa do emerytur i rent decyzji odmawiającej prawa do świadczenia, nawet po wielu latach jego pobierania - w sytuacji, w której prawo do niego zostało przyznane w związku z przedstawieniem organowi rentowemu dowodów zawierających nieprawdziwe dane - nie narusza wskazań zawartych w wyroku ETPCz w sprawie M. przeciwko Polsce (wyrok SN z dnia 9 stycznia 2012 r., III UK 223/10, OSNPUSiSP 2012, nr 21-22, poz. 272 z glosą 2 K. A.).

Nie można powoływać się na prawo do świadczenia ustalonego błędną decyzją organu rentowego, która po ujawnieniu błędu została zmieniona (konsekwencja braku powagi rzeczy osądzonej decyzji organu rentowego), jeżeli nie zostały spełnione warunki, od których zależy nabycie tego prawa (zob. wyroki SN: z dnia 28 stycznia 2004 r., II UK 228/03, OSNPUSiSP 2004, nr 19, poz. 341 z glosą R. Babińskiej; z dnia 5 maja 2005 r., III UK 242/04, OSNPUSiSP 2006, nr 3-4, poz. 54; z dnia 4 października 2006 r., II UK 30/06, OSNPUSiSP 2007, nr 19-20 poz. 289 i z dnia 4 listopada 2009 r., I UK 141/09, LEX nr 564769). Tym samym nie działa tu zasada ochrony praw nabytych, bowiem nie obejmuje ona praw przyznanych niesłusznie. Uchybienia organu rentowego przy ustalaniu uprawnień do emerytur i rent polegać mogą na pominięciu istotnych dla danej sprawy okoliczności, od których istnienia/nieistnienia zależy stwierdzenie spełnienia/niespełnienia warunków powstania prawa do świadczeń (zob. wyrok SA w Katowicach z dnia 10 lipca 2003 r., III AUa 1512/03, LEX nr 151752) czy też na niewłaściwej wykładni lub zastosowaniu przepisu prawa (zob. uchwałę SN z dnia 26 listopada 1997 r., III ZP 40/97, OSNAPIUS 1998, nr 14, poz. 429 i uzasadnienie wyroku SA w Warszawie z dnia 29 września 2005 r., III AUa 727/05, OSA 2007, z. 11, poz. 20). Konkludując, należy podzielić pogląd, że "ujawnione okoliczności" to określone w przepisach prawa materialnego fakty warunkujące powstanie uprawnień ubezpieczeniowych (tj. przesłanki nabycia prawa do świadczeń) oraz uchybienia normom prawa materialnego lub/ i procesowego wpływające na dokonanie ustaleń w sposób niezgodny z ukształtowaną ex lege sytuacją prawną zainteresowanego./por. w tym zakresie komentarz do art. 114 pod red. K. Antonów, opubl. W LEX/

Nadto art. 114 stanowi podstawę prawną dla weryfikacji i wzruszalności decyzji organów rentowych, w których zawarto ustalenia pozostające w obiektywnej sprzeczności z ukształtowanym ex lege stanem uprawnień emerytalno-rentowych zainteresowanych (wyroki Sądu Najwyższego z 25 lutego 2008 r., I UK 249/07, OSNP 2009 nr 11-12, poz. 152; 22 lutego 2010 r., I UK 247/09, LEX nr 585725; z 9 grudnia 2015 r., I UK 533/14 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z 20 września 2011 r., I BU 4/11, LEX nr 1101321). Sprzeczność ta zachodzi zarówno w przypadku decyzji organu rentowego błędnie przyznających świadczenie (potwierdzających prawo do świadczenia), pomimo że prawo do niego nie powstało, jak i w przypadku decyzji błędnie odmawiających realizacji prawa do świadczenia, przysługującego z mocy prawa ubezpieczonemu. Niezgodność ta może powstać także na skutek popełnionych przez organ rentowy uchybień normom prawa materialnego. Eliminacja tych sprzeczności stanowi uzasadnienie dla ponowienia postępowania zakończonego ostateczną decyzją organu rentowego, której rozstrzygnięcie jest niezgodne z ukształtowaną ex lege sytuacją prawną ubezpieczonego. W ponawianym postępowaniu organ rentowy dąży do ustalenia, czy popełnione uchybienia (przede wszystkim w zakresie prawa materialnego ale także procesowego) lub przedłożone dowody albo ujawnione fakty mają wpływ na zmianę dokonanych wcześniej ustaleń, od których zależy potwierdzenie uprawnienia ubezpieczonego do określonego świadczenia.

Prawidłowa wykładnia obowiązującego przepisu, odmienna od przyjmowanej uprzednio, jest nową okolicznością. Ujawniona po uprawomocnieniu się decyzji stanowi podstawę do wznowienia postępowania. Ustalenie w toku postępowania, zapoczątkowanego kolejnym wnioskiem ubezpieczonego o przyznanie prawa do emerytury, obiektywnej niezgodności wcześniejszej decyzji organu rentowego z obowiązującymi w tym zakresie regulacjami, dotyczącymi przesłanek nabycia prawa objętego wnioskiem, upoważnia organ do wzruszenia decyzji organu rentowego korzystającej z przymiotu ostateczności./por. w tym zakresie wyrok i uzasadnienie SN z dnia 17 sierpnia 2016 . I UK 333/15/

Mając na względzie powyższe rozważania, w ocenie Sądu w wyniku aktualnej decyzji organu rentowego nie doszło do naruszenia praw nabytych wnioskodawczyni, gdyż wnioskodawczyni aktualnie wystąpiła z wnioskiem o nowe świadczenie w postaci emerytury w związku z osiągnięciem wymaganego wieku, zatem organ rentowy na nowo ustalił zarówno prawo jak i wysokość świadczenia. Poprzednia decyzja kapitałowa nie stanowiła podstawy do ustalenia wysokości emerytury.

Nadto wnioskodawczyni przedstawiła dwa różne dokumenty RP7 za ten sam okres i zachodziła potrzeba zweryfikowania ich treści, czego konsekwencją było uzyskanie we wrześniu 2015 r kart wynagrodzeń, a więc dokumentów źródłowych, a zatem pojawił się także nowy dowód, którym organ nie dysponował przy wydawaniu decyzji kapitałowej w 2012 roku.

Zatem pozostawienie decyzji kapitałowej w poprzednim kształcie byłoby sprzeczne z uprawnieniami wnioskodawczyni, była ona niesłuszna w wyniku nieprawidłowego drugiego dokumentu RP -7 oraz nieprawidłowej wykładni przepisów przez organ rentowy i zsumowania przez niego wynagrodzeń z obu zaświadczeń, którą należy traktować aktualnie jako „nową okoliczność” w rozumieniu art. 114. Przepis art. 114 ustawy o emeryturach i rentach nie powinien być stosowany w taki sposób, aby ze względu na cechę ostateczności w obrocie prawnym funkcjonowały obiektywnie błędne decyzje organu rentowego.

W konsekwencji tego, że kapitał początkowy w spornej decyzji został naliczony prawidłowo, brak było podstaw do uwzględnienia odwołania.

Z tych przyczyn odwołanie jako niezasadne podlegało oddaleniu na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

z. odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć peł . wnioskodawc z y ni